

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE cu privire la cererea de accelerare

cauzei de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Inima Codrului” împotriva Preturii sectorului Buiucani, mun. Chișinău cu privire la anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ favorabil,

(Dosarul nr. 3ra-941/23

NR. PIGD 2-22075962-01-3ra-19092023)

Termenele de judecare a cauzelor civile. Respectarea termenului rezonabil de judecare a cauzei. Examinarea cererii privind accelerarea procedurii de judecare a cauzei.

24 august 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților cererea depusă de administratorul SRL „Inima Codrului” - Gheorghe Străisteanu cu privire la accelerarea procedurii de judecare a cauzei,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, Președinte,
Elena Croitor,
Ion Munteanu, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 30 mai 2022, SRL „Inima Codrului” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Preturii sectorului Buiucani mun. Chișinău solicitând:

- anularea răspunsurilor nr. 411/22 din 5 mai 2022 și nr. 447/22 din 24 mai 2022,
- obligarea eliberării, prelungirii schemelor de amplasare pentru activitatea comercială a SRL „Inima Codrului” în parcul „La Izvor”, str. Calea Iașilor, sectorul Buiucani, în baza cărora a activat SRL „Inima Codrului” începând cu anul 2014 până la 13.08.2020 contribuind la bugetul de stat.

2. Prin hotărârea din 21 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Inima Codrului”.

3. Prin decizia din 5 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul înaintat de SRL „Inima Codrului” și s-a menținut hotărârea Judecătorie Chișinău, sediul Râșcani din 21 iulie 2022.

4. La 12 iulie 2023, administratorul SRL „Inima Codrului” - Gheorghe Străisteanu a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 5 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii primei instanței și a deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi decizii prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă.

5. Examinarea admisibilității recursului depus de SRL „Inima Codrului” împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 5 iulie 2023, a fost fixată pentru data de 28 octombrie 2026.

6. La 12 august 2026, SRL „Inima Codrului” a depus cerere privind accelerarea examinării cauzei.

7. În motivarea cererii a indicat că, cauza a fost inițiată la 20 mai 2020, iar recursul se află pe rolul Curții Supreme de Justiție din 20 septembrie 2023, ceea ce înseamnă că la data cererii au trecut aproximativ 6 ani, 2 luni și 23 zile de la inițierea litigiului și aproximativ 2 ani, 10 luni și 23 zile de la depunerea recursului.

8. Notează că, fiind vorba de un litigiu împotriva unei autorități publice art. 192 alin. (2) CPC prevede expres că astfel de cauze trebuie judecate de urgență și cu prioritate, standard care presupune diligență judiciară sporită din partea instanței.

9. Cu referire la criteriile de apreciere a termenului rezonabil, art. 192 alin. (1) CPC, argumentează că:

10. Complexitatea cauzei nu justifică stagnarea de aproape trei ani în recurs, totodată admite că anumite intervale pot fi justificate de necesitatea studierii materialelor, administrării probelor sau soluționării unor chestiuni juridice dificile, dar susține că acestea nu pot justifica perioade prelungite de inactivitate sau absența unui calendar procesual previzibil. Arată că, în recurs, instanța supremă examinează în principal probleme de drept, în limitele stabilite de Codul administrativ, astfel încât simpla voluminozitate a dosarului nu scutește instanța de obligația de a organiza examinarea cu diligență.

11. Cu referire la comportamentul recurentului susține că, din datele cauzei nu rezultă nicio conduită dilatorie din partea acestuia, nu au existat cereri abuzive, neprezentări repetate sau schimbări artificiale ale obiectului cauzei care să fi provocat durata de aproape trei ani a recursului.

12. Referitor la conduita instanței argumentează că, nu este suficient să se constate că dosarul a fost înregistrat, repartizat sau inclus într-o statistică de volum, obligația convențională privește rezultatul instituțional concret: existența unor măsuri efective, luate în timp util, capabile să conducă la soluționarea cauzei.

13. La importanța procesului precizează că, litigiul privește raportul unei întreprinderi cu o autoritate publică și acte permissive necesare activității comerciale, subliniind că timpul judiciar nu este neutru din punct de vedere economic: o autorizație, o schemă de amplasare sau un drept de desfășurare a activității își pot pierde utilitatea practică prin simpla trecere a anilor, iar o hotărâre pronunțată prea târziu poate deveni formal corectă, dar material inutilă.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

14. Art. 195 din Codul administrativ prevede că:

„Procedura contenciosului administrativ se desfășoară conform prevederilor codului enunțat, suplimentar aplicându-se corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.”

15. Art. 4 din Codul de procedură civilă:

„Sarcinile procedurii civile constau în judecarea justă, în termen rezonabil, a cauzelor de apărare a drepturilor încălcate sau contestate, a libertăților și a intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice și asociațiilor lor, ale autorităților publice și ale

altor persoane care sînt subiecte ale raporturilor juridice civile, familiale, de muncă și ale altor raporturi juridice, precum și în apărarea intereselor statului și ale societății, în consolidarea legalității și a ordinii de drept, în prevenirea cazurilor de încălcare a legii.”

16. Art. 192 alin. (1), (1¹), (1²), (2) din Codului de procedură civilă prevede următoarele:

„Cauzele civile se judecă în primă instanță în termen rezonabil. Criteriile de determinare a termenului rezonabil sînt: complexitatea cauzei, comportamentul participanților la proces, conduita instanței judecătorești și a autorităților relevante, importanța procesului pentru cel interesat. Respectarea termenului rezonabil de judecare a cauzei se asigură de către instanță.

În situația în care, la judecarea unei cauze concrete, există pericolul de încălcare a termenului rezonabil, participanții la proces pot adresa instanței care examinează cauza în fond o cerere privind accelerarea procedurii de judecare a cauzei. Examinarea cererii se face în absența părților, în termen de 5 zile lucrătoare, de către un alt judecător sau de un alt complet de judecată decât cel care examinează cauza.

Instanța decide asupra cererii de la alin.(1¹) printr-o încheiere motivată, prin care fie obligă instanța care judecă cauza în fond să întreprindă un act procesual, stabilind, după caz, un anumit termen pentru accelerarea procedurii, fie respinge cererea. Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Cauzele privind încasarea pensiei de întreținere, apărarea drepturilor și intereselor minorului, repararea prejudiciului cauzat prin vătămare a integrității corporale sau prin altă vătămare a sănătății ori prin deces, litigiile de muncă, contestarea actelor normative, a hotărîrilor, acțiunilor sau inacțiunilor autorităților publice, ale altor organe și organizații, ale persoanelor oficiale și funcționarilor publici se judecă de urgență și în mod prioritar.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

17. Studiind cererea de accelerare a procedurii de judecare a cauzei de contencios administrativ în ordine de recurs, în raport cu materialele cauzei și cadrul legal aplicabil, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că aceasta urmează a fi respinsă, din motivele ce succed.

18. Din materialele dosarului rezultă că recursul împotriva deciziei din 5 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost depus de către SRL „Inima Codrului” la 12 iulie 2023.

19. De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că prezenta cauză a parvenit în adresa Curții Supreme de Justiție la data de 15 septembrie 2023, fapt confirmat prin ștampila instituției, aplicată pe coperta dosarului.

20. Inițial, potrivit fișei de repartizare a dosarului, cauza de contencios administrativ nr. 3ra-941/23, la 19 septembrie 2023 a fost repartizată în mod automat-aleatoriu prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, judecătorului raportor – Aliona Miron.

21. Prin încheierea din 12 martie 2024, a Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție, Stela Procopciuc, s-a dispus, dosarele aflate în procedura judecătorului Aliona Miron, se vor transmite Secției evidență procesuală a cauzelor civile, comerciale și de contencios administrativ pentru redistribuire prin intermediul PIGD altor judecători.

22. Ulterior, prezenta cauză a fost repartizată în mod automat-aleatoriu la 18 martie 2024 judecătorului-raportor Diana Stănilă,

23. Examinarea admisibilității recursului declarat de SRL „Inima Codrului” împotriva deciziei din 5 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost fixată inițial pentru 12 iunie 2024, care a fost amânată având în vedere volumul de lucru al completului de judecată al Curții Supreme de Justiție, precum și necesitatea studierii suplimentare a materialelor dosarului. Ulterior din cauza volumului de lucru ședințele au fost succesiv reprogramate, 30 octombrie 2024, 26 februarie 2025, 4 iunie 2025, 8 octombrie 2025, 21 ianuarie 2026, 25 martie 2026, 20 mai 2026, următoarea ședință a fost stabilită pentru 28 octombrie 2026.

24. Subsecvent, sub aspectul volumului de lucru, potrivit Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, judecătorul Diana Stănilă are în procedură peste 1400 de dosare, iar stabilirea ședințelor de judecată a fost efectuată în strictă concordanță cu agenda de lucru a judecătorului, în vederea asigurării examinării cauzelor într-un termen rezonabil și cu respectarea principiului celerității procesului judiciar.

25. Din aceeași perspectivă a sarcinii de muncă, completul reține că judecătorul Diana Stănilă face parte din Completul de judecată special pentru examinarea contestațiilor declarate în temeiul Legilor 26/2022, 65/2023 și 252/2023, care vizează evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor. Aceste cauze, pe lângă faptul că poartă un grad sporit de complexitate, sunt examinate în ședință publică, cu participarea părților și potrivit regulilor primei instanțe. De asemenea, judecătorul soluționează în primă instanță contestațiile împotriva Consiliului Superior al Magistraturii și Consiliului Superior al Procurorilor, care necesită examinare prioritară și în termen restrâns. Din acest motiv, agenda judecătorului Diana Stănilă include numeroase ședințe publice.

26. În ceea ce privește numărul mare de dosare pendinte la Curtea Supremă de Justiție, instanța subliniază a aceasta este o situație de fapt unanim cunoscută, informația cu privire la cauzele aflate în examinare fiind disponibilă pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție.

27. Astfel, amânările determinate de considerente subscrise volumului de muncă și numărului mare de dosare aflate pe rolul Curții Supreme de Justiție, nu sunt, contrar celor invocate de recurent, motive instituționale identice, copiate mecanic de la o cauză la alta, ci reprezintă o situație de fapt obiectivă, incidentă tuturor cauzelor deduse judecății Curții Supreme de Justiție.

28. Faptul că un argument este valabil pentru mai multe situații de fapt, nu îl lipsește de incidență în fiecare din procesele examinate de instanța supremă - în general - și prezentei cauze – în particular. Invocarea aceluiași temeiuri de fapt în cauze diferite, demonstrează persistența situației de fapt descrise și nu poate fi reținută drept o abordare formalistă și generalizată a instanței supreme, făcută fără referire la circumstanțele concrete ale cauzei.

29. Consecvent, Completul de judecată subliniază că, instanța supremă a recunoscut, în toate cazurile invocate de recurent, că durata îndelungată a procedurilor, îi incumbă, dar, în lipsa disponibilității unor mecanisme de remediere efectivă cu aplicabilitate imediată, influența impedimentelor menționate *supra*, asupra cauzelor examinate de instanța supremă, se menține.

30. Instanța, de asemenea, evidențiază că, potrivit reglementărilor legale citate *supra*, judecarea cauzelor care au drept obiect contestarea hotărârilor, acțiunilor sau inacțiunilor autorităților publice se face de urgență și în mod prioritar. Norma respectivă este, însă, incidentă tuturor celor 2199 de cauze aflate pe rolul Curții Supreme de Justiție în procedura contenciosului administrativ.

31. Importanța procesului pentru recurent este un criteriu incident determinării termenului rezonabil al procedurilor în toate cauzele civile și de contencios administrativ, iar prioritizarea examinării în funcție de acesta se face de instanța supremă atunci când stabilește termenul și ordinea ședințelor de judecată. Fiind determinată de circumstanțele specifice ale fiecărui caz, este de competența exclusivă a instanței să stabilească prioritatea temporală a unei pricini asupra alteia.

32. Sub aspectul circumstanțelor particulare ale prezentei cauze, după cum rezultă din materialele dosarului, la 26 septembrie 2025, recurentul a depus cererea de recurs concretizată, iar ulterior, la datele de 2 octombrie 2025, 8 decembrie 2025 și 22 decembrie 2026, a depus, succesiv, suplimente la cererea de recurs, completând și modificând argumentele inițial invocate. Astfel prin depunerea succesivă a acestor acte procesuale, obiectul analizei instanței de recurs nu a rămas circumscris exclusiv motivelor și argumentelor formulate prin cererea inițială, ci a fost extins prin noi susțineri și critici, care urmează a fi examinate în ansamblu, prin raportare atât la materialele cauzei, cât și la pozițiile procesuale ale celorlalți participanți

33. Complexitatea și volumul actelor procedurale depuse ulterior, au impus completului de judecată alocarea unui termen rezonabil suplimentar pentru studierea temeinică a acestora. În aceste condiții, amânarea ședințelor de judecată nu poate fi apreciat drept o tergiversare nejustificată a examinării

cauzei, ci drept o măsură obiectiv necesară pentru asigurarea unei examinări corespunzătoare și pentru pronunțarea unei hotărâri legale și întemeiate.

34. Astfel, depunerea cererii de recurs suplimentară și suplimentelor a generat, în mod obiectiv, prelungirea termenelor de examinare a cauzei. Fiecare act procesual nou depus a impus instanței verificarea și integrarea noilor argumente în cadrul analizei judiciare, precum și asigurarea unui timp suficient pentru examinarea acestora. Prin urmare, durata examinării cauzei nu poate fi analizată în mod izolat, prin raportare doar la data depunerii cererii inițiale de recurs, ci trebuie apreciată ținând cont de conduita procesuală a recurenților și de faptul că aceștia au prezentat succesiv argumente suplimentare, ceea ce a determinat, în mod firesc, extinderea volumului de lucru al completului de judecată și necesitatea studierii suplimentare a materialelor dosarului.

35. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, în conformitate cu jurisprudența constantă a Curții Europene pentru Drepturile Omului, obligația pozitivă a instanțelor judecătorești de a adopta toate măsurile necesare pentru ca procesul civil să se desfășoare în termenul rezonabil prevăzut de art. 6 paragraful 1 din CEDO, obligație care a fost îndeplinită în speța de față. Astfel, data următoarei ședințe este stabilită pentru data de 28 octombrie 2026, fiind cel mai proxim termen, reieșind din agenda judecătorului raportor.

36. Subsecvent, însă, instanța reiterează că examinarea accelerată a unei cauze nu trebuie să primeze asupra soluționării corecte a fondului acesteia, urmărindu-se constant asigurarea unui echilibru just între termenul de soluționare, pe de o parte și echitatea procesului, inclusiv justetea soluției, pe de alta.

37. Având în vedere situația descrisă mai sus, ținând cont de provocările cu care se confruntă Curtea Supremă de Justiție, inclusiv sarcina sporită de lucru per judecător, Completul de judecată nu poate stabili un termen mai restrâns după cum solicită recurentul SRL „Inima Codrului” pentru examinarea cauzei în ordine de recurs. La caz, următoarea ședință pentru examinarea cauzei este stabilită pentru data de 28 octombrie 2026, fiind cel mai proxim termen, reieșind din agenda judecătorului raportor.

38. În consecvența celor anterior evocate și având în vedere faptul că, în speță, nu există pericol de încălcare a termenului rezonabil de judecare a cauzei în ordine de recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea, depusă de administratorul SRL „Inima Codrului” - Gheorghe Străisteanu, privind accelerarea procedurii de examinare a cauzei în ordine de recurs.

39. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 192 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea depusă de administratorul SRL „Inima Codrului” - Gheorghe Străisteanu cu privire la accelerarea procedurii de judecare a cauzei în ordine de recurs, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de SRL ”Inima Codrului” împotriva Preturii sectorului Buiucani, mun. Chișinău cu privire la anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ favorabil.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Elena Croitor

Ion Munteanu